

בַּת עֵין

דבר השוה
לכל נפש

אידיש

גליון קמה • שנה ד
פרשת עקב
תשפ"ו

תוכן התורה

[א] לשון הפסוק / די דיוקים אינעם פסוק

[ב] די חיוב צו היטן שבת במחשבה / פשט אין מאמר חז"ל מתנה טובה יש לי בבית גנזי / די צירוף שם הוי"ה אין וְהָיָה.

[ג] די תירוץ אויף די ערשטע קשיא / די כח און די זכות פון היטן שבת במעשה בדיבור ובמחשבה / די המשך הפסוק וְשָׁמַר ד' אֱלֹקֶיךָ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְגו'.

[א]

לשון הפסוק

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְּשָׁפְטִים הָאֵלֶּה וְגו' און עס וועט זיין ווייל איר וועט צוהערן די דינים און איר וועט זיי אפהיטן און איר וועט זיי טאהן דעמאלסט וועט דער אייבישטער דיין באשעפער אפהיטן פאר דיר די בונד און די גוטס וואס ער האט געשוואוירן פאר דיינע עלטערן.

די דיוקים אינעם פסוק

וְיֵשׁ לְדַקְדָּק לָמָּה לֹא כָּתִיב 'אִם תִּשְׁמָעוּ' און מען דארף פארשטיין פאר וואס שטייט נישט אין פסוק 'אויב איר וועט צוהערן', כִּמּוֹ שִׁכְתוּב (שמות טו, כו) 'אִם שְׁמָעַתְּ תִּשְׁמָעוּ לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ' וְגו' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'אויב איר וועט צוהערן צו די קול פון דער אייבערשטער דיין באשעפער', אֲלֵא כָּתִיב 'עֵקֶב תִּשְׁמָעוּ' נאר די תורה שרייבט 'עֵקֶב תִּשְׁמָעוּ' - ווייל איר וועט צוהערן, וְבִנּוּ און די ווארט 'תִּשְׁמָעוּ' שטייט מיט א נו"ן 'תִּשְׁמָעוּ', דְּמִשְׁמַע שְׁמִמִּילָא יְהִיָּה כָּךְ וואס די ווארט 'תִּשְׁמָעוּ' מיינט אז ס'וועט פאר זיכער אזוי זיין.

וְעוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק נאך דארף מען פארשטיין, מַה חִידוּשׁ מִשְׁמִיעֵנוּ הַכְּתוּב וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּ וְגו' וּבַעֲבוּר זֶה וְשָׁמַר ה' וְגו' וואס פארא חידוש זאגט אונז די תורה און עס וועט זיין ווייל איר וועט צוהערן און וועגן דעם וועט דער באשעפער אפהיטן פאר דיר די בונד, וְכִי סָלִיךְ אֲדַעֲתָא שְׂאֵם נִשְׁמָר אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּרָאוּי שְׁלֵא יִשְׁמָר ה' לָנוּ אֶת הַבְּרִית חֲלִילָה וואלט ווען איינער געטראכט אז אויב אונז וואלטן געהיט די תורה מיט די מצוות ווי עס דארף צו זיין אז דער באשעפער וואלט חלילה נישט אפגעהיטן די בונד פאר אונז, שְׁהִצְרָךְ הַכְּתוּב לְהִשְׁמִיעֵנוּ וְלִהְבְּטִיחֵנוּ עַל זֶה אַז די תורה דארף מיר עס צו לאזן הערן און אונז צוזאגן אויף דעם.

א. די לשון הפסוק איז: וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְּשָׁפְטִים הָאֵלֶּה וְשָׁמַר ד' אֱלֹקֶיךָ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם.

[ב]

די חוב צו היטן שבת במחשבה

גם נראה לי על דרך זה^ב אויך געפעלט מיר צו טייטשען אויף די וועג, **שְׁבִשְׁבַת צְרִיר הָאָדָם לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעֲשֵׂה בְּדִיבּוֹר וּבְמַחֲשָׁבָה** ווייל אין שבת דארף א מענטש זיך אפהיטן אין מעשֶׂה און דיבּוֹר און מחֲשָׁבָה, **וְעַל שְׁנֵי הַזְּהִירוֹנוֹ הַכְּתוּב בְּפִירוּשׁ און אויף די ערשטע צוויי זאכן האט אונז די תורה בפירוש אנגעזאגט, **עַל הַמַּעֲשֵׂה נֶאֱמַר**** (שמות כ, י) **'לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה'** און **'לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה'** אזוי ווי אונז זעהן ביי מעשֶׂה אז די תורה זאגט אונז 'זאלסט נישט טאהן קיין שום מלאכה', **וְעַל הַדִּיבּוֹר נֶאֱמַר** (ישעי' נח, יג) **'וְדַבֵּר דְּבָר'** און אויף דיבּוֹר שטייט בפירוש אין פסוק אז מען זאל אכטונג געבן אין שבת 'פון רעדן רייד', **וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל** (שבת קיג:) **'שְׁלֹא יְהֵא דִּיבּוֹרָךְ שֶׁל שְׁבִיט לְשִׁבְתְּךָ בְּדִיבּוֹרָךְ שֶׁל חוֹל און חז"ל האט גע'דרשנט די פסוק אז די דיבּוֹר פון שבת זאל נישט זיין אזוי ווי די דיבּוֹר פון די וואכענטעג.**

גם נראה לי על דרך זה, שְׁבִשְׁבַת צְרִיר הָאָדָם לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעֲשֵׂה בְּדִיבּוֹר וּבְמַחֲשָׁבָה, וְעַל שְׁנֵי הַזְּהִירוֹנוֹ הַכְּתוּב הַכְּתוּב בְּפִירוּשׁ.

על המַעֲשֵׂה נֶאֱמַר (שמות כ, י) 'לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה'. וְעַל הַדִּיבּוֹר נֶאֱמַר (ישעי' נח, יג) 'וְדַבֵּר דְּבָר', וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שבת קיג:) 'שְׁלֹא יְהֵא דִּיבּוֹרָךְ שֶׁל שְׁבִיט בְּדִיבּוֹרָךְ שֶׁל חוֹל'.

ואלו השניים הם ביד כל אדם הרשות נתונה לשמור את ידו מלעשות ופיו מלדבר, ונקרא 'הנגלות לנו ולבנינו' (דברים כב, כח).^א

אבל מחשבה בלב ומוח שהם נקראים 'נסתרות', אינם ביד האדם, רק 'לה' אלהינו, והוא נותן זאת במתנה להזוכה.

א. בפסוק שם: 'הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת'.

'הנגלות לנו ולבנינו' די דיבור און די מעשה איז ביי די מענטש

ואלו השניים הם ביד כל אדם הרשות נתונה לשמור את ידו מלעשות ופיו מלדבר און די צוויי זאכן (מעשֶׂה און דיבּוֹר) האט יעדער מענטש די מעגליכקייט עס איינהאלטן און צו אפהיטן זיינע הענט פון צו טאהן (וואס מען טאר נישט אין שבת) און צוריקהאלטן זיין מויל פון צו רעדן אין שבת וואכענדיגע רייד, **וְנִקְרָא 'הַנְּגָלוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ'** (דברים כט, כח)^א און דאס איז מרומז אין די פסוק 'די אפענע זאכן איז פאר אונז און אונזערע קינדער'.

הנסתרות לד' אלקינו די כח פון מחשבה איז ביים באשעפער

אבל מחשבה בלב ומוח שהם נקראים 'נסתרות' אבער די מחשבה וואס ליגט אין דעם מענטש'נס מוח און הארץ און ווערט אנגערופן 'נסתרות' (באהאלטן), **אֵינֶם בְּיַד הָאָדָם** דאס איז נישט אינעם מענטש'נס האנט צו קאנטרעלירן, **רַק 'לֵה' אֱלֹהֵינוּ** נאר ווי די פסוק זאגט 'צום אייבערשטן אונזער באשעפער', **וְהוּא נֹתֵן זֹאת בְּמַתָּנָה לְהַזֹּכֶה און ער גיט די כח עס צוקענען קאנטרעלירן פאר ווער עס איז זוכה דערצו.**

ב. אונז האבן אויסגעלאזט אין די גליון די ערשטע שטיקל תורה ווי דער בת עין ענטפערט די קשיות מיט א אנדערע תירוץ, און אונז זענען צוגעגאנגען צו די צווייטע האלב תורה ווי דער בת עין פארענטפערט די קשיות מיט א אנדערע צוגאנג.

ג. די לשון הפסוק איז: אם תשיב משבת בגלגל עשות חפצך ביום קדש ונקראת לשבת עגל לקדוש ד' מקבד ונקבדתו מעשות דרכיך ממנו חפצך ודבר דבר.

ד. די לשון הפסוק איז: הנסתרות לד' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת.

ה. ווייל מעשֶׂה און דיבּוֹר זענען די אפענע און אנפלעקטע זאכן.

פשט אין מאמר חז"ל מתנה טובה יש לי בבית גנזי

וְלֹא רָמְזוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּאִמְרָם (שבת י:) אָמַר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשָּׁה מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי
בְּבֵית גִּנְזִי וְשָׁבַת שְׁמָהּ און צו דעם האבן חז"ל
מרמז געווען ווען זיי זאגן 'דער אייבישטער האט
געזאגט צו משה א גוטע מתנה איז דא צו מיר
אין מיינע באהאלטענע אוצרות און ס'הייסט שבת',
וְדִקְדָּקוּ בַּלְשׁוֹנָם לומר 'בבית גנזי' און חז"ל האט
אויסגעדריקט אין זייער לשון און געזאגט אז
די מתנה איז 'בבית גנזי' - אין די צימער פון די
באהאלטענע אוצר, 'על דרך הנזכר' הַנִּסְתָּרוֹת לַה'
אַלְהֵינוּ אזוי ווי אונז האבן אויבן דערמאנט אז
'הַנִּסְתָּרוֹת' (די מחשבות וואס זענען באהאלטן) געהערן
פארן אייבערשטן אונזער באשעפער, וְהוּא בְּבִחִינַת

הַמַּחְשָׁבָה און דאס איז די בחינה פון מחשבה, שְׁתֵּהִיָּה 'שְׁבַת שְׁמָה' אז איר נאמען (פון די
מחשבה) זאל זיין שבת, פִּירוּשׁ שְׁתֵּהִיָּה הַמַּחְשָׁבָה גַם כֵּן בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת דאס מיינט צו זאגן אז
אויך די בחינה פון מחשבה זאל אויך זיין הייליג מיט די קדושה פון שבת.

וְזֶה הַבְּחִינָה הִיא 'בבית גנזי' דוֹקָא און די בחינה פון קענען אפהיטן די מחשבות אין שבת
איז דווקא אינעם באשעפערס' בֵּית גִּנְזִי, וְאִנִּי נֹתְנָה בְּמִתְּנָה טוֹבָה לְכָל הַזֹּכֵר און איך גיב
עס במתנה פאר ווער עס איז זוכה דערצו.

עַל כֵּן צִירֵי הָאָדָם לְקֹדֶשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת בְּמַעֲשֵׂה וּבְדִיבּוּר תְּחִלָּה און פארדעם
דארף א יעדער מענטש זיך ערשט הייליגן מיט די קדושת שבת בְּמַעֲשֵׂה און דִּיבּוּר, וִיבְקֹשׁ
מֶה' שִׁיְהִיָּה בְּעִזְרוֹ און ער זאל בעטן פונעם באשעפער ער זאל אים העלפן, וְיִתֵּן לוֹ הַמִּתְּנָה
טוֹבָה שִׁיְהִיָּה גַם מַחְשָׁבוֹת לְבוֹ וּמוֹחוֹ קְדוּשִׁים בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת לַה' און אז השי"ת זאל אים
געבן די מִתְּנָה טוֹבָה אז אויך די מחשבות פון זיין מח און הארץ זאלן זיין הייליג מיט די
קדושה פון שבת פארן באשעפער.

די צירוף שם הַנִּי"ה אין וְהִיָּה

וּכְשִׁיעֲשֶׂה הָאָדָם עַל זֶה הַדֶּרֶךְ און ווען א מענטש וועט צוגעען צו שבת אויף די וועג, אָזִי
יעֲשֶׂה צִירּוֹף שֵׁם הַנִּי"ה אוֹתִיּוֹת וְהִיָּה דעמאלסט וועט ער מאכן די צירוף פון שֵׁם הַנִּי"ה
אזוי ווי די אוֹתִיּוֹת פון וְהִיָּה.

וְלֹא רָמְזוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּאִמְרָם (שבת י:) אָמַר הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְמַשָּׁה מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גִּנְזִי
וְשָׁבַת שְׁמָהּ, וְדִקְדָּקוּ בַּלְשׁוֹנָם לומר 'בבית גנזי', על
דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר 'הַנִּסְתָּרוֹת לַה' אַלְהֵינוּ, וְהוּא בְּבִחִינַת
הַמַּחְשָׁבָה, שְׁתֵּהִיָּה 'שְׁבַת שְׁמָה', פִּירוּשׁ שְׁתֵּהִיָּה
הַמַּחְשָׁבָה גַם כֵּן בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת.

וְזֶה הַבְּחִינָה הִיא 'בבית גנזי' דוֹקָא, וְאִנִּי נֹתְנָה
בְּמִתְּנָה טוֹבָה לְכָל הַזֹּכֵר.

עַל כֵּן צִירֵי הָאָדָם לְקֹדֶשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת
בְּמַעֲשֵׂה וּבְדִיבּוּר תְּחִלָּה, וִיבְקֹשׁ מֶה' שִׁיְהִיָּה בְּעִזְרוֹ,
וְיִתֵּן לוֹ הַמִּתְּנָה טוֹבָה שִׁיְהִיָּה גַם מַחְשָׁבוֹת לְבוֹ וּמוֹחוֹ
קְדוּשִׁים בְּקִדּוּשַׁת שְׁבַת לַה'.

וּכְשִׁיעֲשֶׂה הָאָדָם עַל זֶה הַדֶּרֶךְ, אָזִי יַעֲשֶׂה צִירּוֹף
שֵׁם הַנִּי"ה אוֹתִיּוֹת וְהִיָּה עַל זֶה הָאָדָם, כִּי
תְּחִלָּה יְקַדֵּשׁ אֶת הַקּוֹל שְׁמִרּוֹנוֹ בְּאוֹת וְאִי, וְאַחֵר

ב. ועל כן על בחינת המחשבה לא ההיריון הכתוב בפירוש,
כי היא ניתנת במתנה, ואינה ביד האדם להשיגה.

1. און אפשר דערפאר האט די תורה נישט ארויסגעשריבן בפירוש אכטונג צו געבן אויף שמירת שבת במחשבה ווייל צו די מדרגה דארף דער מענטש
בעטן דעם באשעפער ער זאל עס באקומען במתנה.

אות ו'

על זה האופן אויף די וועג, כי תחלה יקדש את הקול שמרומז באות וא"ו וייל קודם וועט ער מקדש זיין די 'קול' וואס איז מרומז אין די אות ו'.

אות ה'

ואחר כך יקדש את הדיבור שמרומז באות ה"א און דערנאך וועט ער מקדש זיין זיינע רייד (מיטן נישט רעדן וואכענדיגע רייד אין שבת) וואס דיבור איז מרומז אין די אות ה', נגד ה"א מוצאות הפה וייל דיבור איז קעגן די פינעף חושים וואס ווערן גענוצט ארויסצוזאגן די ווערטער, והוא ה"א אחרונה און דיבור איז מרומז אין די לעצטע ה' פון שם הוי"ה.

אות י'

ואחר כך נתקדש מחשבות מוחו שמרומז באות יו"ד און נאכדעם וועט געהייליגט ווערן זיינע מחשבות פון זיין מוח וואס מחשבה איז מרומז צו די אות י' פון שם הוי"ה, שמרומז למחשבה וחקמה וואס די אות י' איז מרומז צו מחשבה און חקמה.

אות ה'

ונתקדש מחשבות לבו ותאותיו שמרומז באות ה"א ראשונה און עס וועט געהייליגט ווערן דעם מענטשנס מחשבות און גלוסטונגען וואס דאס איז מרומז אין די ערשטע אות ה' פון שם הוי"ה, בחינת בינה לבא וואס די ערשטע אות ה' פון שם הוי"ה איז מרומז אויף די בחינה פון 'בינה' וואס מיינט די מידות וואס זענען אינעם מענטשנס הארץ - לבא'.

[ג]

די תירוץ אויף די ערשטע קשיא

ולזה מרמז הכתוב באמרו ויהיה עקב תשמעו^ז און צו דעם איז מרומז די פסוק ווען ער זאגט ויהיה עקב תשמעו^ז, רצונו לומר כשיהיה הצירוף כנ"ל של ויהיה על ידי עקב די פסוק מיינט צו זאגן ווען עס וועט זיין די צירוף פון ויהיה דורך די כח פון עקב, רצונו לומר שבת שנקרא עקב וואס דאס מיינט דורך שבת וואס ווערט אנגערופן עקב, מלשון סוף וואס עקב איז א לשון פון א סוף^ח (ענד).

כך יקדש את הדיבור שמרומז באות ה"א, נגד ה"א מוצאות הפה, והוא ה"א אחרונה, ואחר כך נתקדש מחשבות מוחו שמרומז באות יו"ד, שמרומז למחשבה וחקמה, ונתקדש מחשבות לבו (ותאותיו) שמרומז באות ה"א ראשונה, בחינת בינה לבא.

ולזה מרמז הכתוב באמרו ויהיה עקב תשמעו^ז, רצונו לומר כשיהיה הצירוף כנ"ל של ויהיה על ידי עקב, רצונו לומר שבת שנקרא עקב, מלשון סוף.

כי שבת נקרא סוף מעשה במחשבה תחלה (ומר לבת דודי דקבלת שבת), כי הוא סוף ימי בראשית, כמאמר הכתוב (שמות לא, יז) כי תשבת ימים עשה וגו' וביום השביעי שבת ותנפש.

ועוד עקב במילואו עין קו"ף בי"ת גימטריא שבי"ת כ"ו, רצונו לומר שבת עם מספר שם הוי"ה בשלימות.

ג. עין תיקו"ז צג, ב [ובפירוש מתוק מדבש שם]: בראשית דא מחשבה [היינו חכמה], אלקים דא אימא עלאה עובדא [כי חכמה אומרת מה שהיה במחשבתה, ובינה עושה], דתרייהו דחילו ורחימו [בהם מושרשות מצות האבה ויראה], את השמים דא קלא [הוא הת"ת], ואת הארץ דא דבורא [הוא המלכות] כו', ובכלל חאבנו אדם וחווה, אפרישו בין אבא ואימא דאינון מחשבה ועובדא, ובין קול דבור דאינון ברא ובתרא, ובגין דא וישמעו את קול ה' אלקים מתהלך בגן לוח היום, א"ת קו"ל דא עמודא דאמצעייתא, ושכינתא עמיה, ה' אלקים אבא ואימא, ואינון ארבע אתון יהו"ה, ה' אבא ה' אימא ו' ברא ה' ברתא, דאינון מחשבה ומעשה קלא ודבורא.

ז. די ה' מוצאות הפה זענען: גרון, חך, לשון, שיניים, שפתיים.
ח. יעצט גייט די בת עין פארענטפערן די ערשטע קשיא פארוואס עס שטייט נישט 'אם תשמעו', ווייל די פסוק וייל אונז מרמז זיין אז אויב עס וועט זיין 'יהיה עקב' אז ס'וועט זיין די מצוה פון שבת בשלימות

שבת ווערט אנגערופן 'עקב' און 'סוף'

כי שבת נקרא סוף מעשה במחשבה תחלה (זמר לכה דודי דקבלת שבת) ווייל שבת ווערט אנגערופן די סוף ווי מען זאגט ביי לכה דודי אז שבת איז די 'סוף מעשה' וואס איז געווען 'במחשבה תחלה' פון אנפאנג אין באשעפער'ס מחשבה, כי הוא סוף ז' ימי בראשית ווייל שבת הייסט 'סוף מעשה' ווייל ס'איז געווען די סוף פון זיבן טעג וואס דער באשעפער האט באשאפן, כמאמר הכתוב (שמות לא, יז) 'כי ששת ימים עשה וגו' וביום השביעי שבת וינפש' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'ווייל זעקס טעג האט דער באשעפער באשאפן די וועלט און אין די זיבעטע טאג האט דער באשעפער אפגעשטלעט די ארבעט און גערוהט'.

ועוד 'עקב' במילואו 'עין קו"ף ב"ת' גימטריא 'שבת כ"ו' און נאך קען מען מרמז זיין אז די ווארט 'עקב' מיט די מילוי ווי מען שרייבט עס 'עין קו"ף ב"ת' איז גימטריא 'שבת כ"ו', רצונו לומר שבת עם מספר שם הו"ה בשלימות^ט וואס דאס מיינט די ווארט שבת מיט די גימטריא פון שם הו"ה (זעקס און צוואנציג) בשלימות.

די כח און די זכות פון היטן שבת במעשה בדיבור ובמחשבה

וכשזכו ישראל לזה יקוים בהם הכתוב (ישעי' נב, ב) 'שומר שבת מחללו' און ווען די יודן וועלן זוכה זיין צו היטן די שבת מיט אלע דריי בחינות במעשה בדיבור ובמחשבה וועט מקוים ווערן די פסוק וואויל איז דער מענטש 'וואס היט דעם שבת פון עס פארשוועכן', אל תקרי מחללו אלא מחל לו (שבת קיח:) און חז"ל האבן גע'דרשנט אויף די פסוק: לייען נישט ווי אזוי עס שטייט 'מחללו' נאר אזוי ווי עס שטייט 'מחל לו' אז דער אייבישטער איז אים מוחל אלע עבירות, ולא יהיה שום מחיצה מפסקת ומעכבת לעבודת הבורא ברוך הוא און ס'וועט נישט זיין קיין שום מחיצה אפצוטיילן און אים אפהאלטן פון עבודת הבורא ברוך.

די תירוצן אויף די צווייטע קשיא

ואז 'תשמעו' ממילא ובקל בלי שום גיעה" און דעמאלסט וועט זיין ווי די פסוק זאגט 'תשמעו' - מען וועט צוהערן צו דעם באשעפער' פון זיך אליין און גרינגערהייט אן קיין שום

וכשזכו ישראל לזה יקוים בהם הכתוב (ישעי' נב, ב) 'שומר שבת מחללו', אל תקרי מחללו אלא מחל לו (שבת קיח:), ולא יהיה שום מחיצה מפסקת ומעכבת לעבודת הבורא ברוך הוא, ואז 'תשמעו' ממילא ובקל בלי שום גיעה, 'תשמעו' ונעשיתם וגו'.

ואז בכות השבת ש' ב"ת שמרנו ל' אבות (וזה ח"א כנ"ל), 'תשמעו' וגו' את הברית וגו' לאבותיך,

ד. בגמ' שם: אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן כל המשמר שבת כהלכות אפי' עובד ע"ז כדור אנוש מוחליל לו שנאמר (ישעיה נב, ב) אשרי אנוש יעשה זאת וגו' מחללו אל תקרי מחללו אלא מחול לו.

ה. המשך הכתוב דלעיל: 'והיה עקב תשמעו את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר ה' אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך'.

ו. בזהר שם: ובשבת נחית קב"ה בג' אבתן לקבלת בת יחידא דיליה בהון, ודא רוא דשבת, ש' ב"ת יחידא דיליה.

ט. וואס די שם הו"ה איז מרמז אז ער האט באקומען בשלימות די בחינה פון שבת און האט אויך געהייליגט די בחינה פון מחשבה אין שבת.

י. די לשון הפסוק איז: אֲשֶׁרִי אֲנֹשׁ יַעֲשֶׂה אֶת יָדוֹ וְיָבִן אֶדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבַּת מַחֲלִלָה וְנִשְׁמָר יְדוֹ מַעֲשֵׂוֹת כָּל רָע.

יא. און מיט דעם איז פארענטפערט די צווייטע קשיא פארוואס עס שטייט אין פסוק 'תשמעו' מיט א נר"ו, וואס מיינט אז ס'וועט פארזיכערן אזוי געשעהן, ווייל ווי דער בת עין איז יעצט מסביר איז דורך די כח פון קדושת שבת וועט אראפגענומען ווערן אלע מחיצות און ער וועט קענען דינען דעם באשעפער אן קיין שום אפהאלט.

כְּמֵאֲמֹר חֲזו"ל (שבת קיח:) **אֱלֹמְלִי שְׁמֵרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתִּי**
שְׁבָתוֹת כְּרָאוּי מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִין.

ז. בגמ' שם: אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי
אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד
נגאלין שנא' (ישעיהו נ. ד) כה אמר ה' לסריסים אשר
ישמרו את שבתותי וכתוב בתריה והביאותים אל הר
קדשי וגו'.

פלאג, **וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם** וגו"ב און ווי די פסוק זאגט
ווייטער 'און עטס וועט היטן און טאהן'.

די המשך הפסוק וְשִׁמְרָה ד' אֱלֹקֶיךָ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וגו'

וְאִזּוּ בְּזִכּוֹת הַשְּׁבִת ש' ב"ת שְׁמֵרְמוּ לָג' אַבּוֹת (זוהר ח"א כג:) און דעמאלסט אין די זכות פון
שבת וואס איז די צירוף פון ש' ב"ת וואס איז מרמז צו די דריי אבות אברהם יצחק און
יעקב, **וְשִׁמְרָה ה' וגו' אֶת הַבְּרִית וגו' לְאַבְרָהָם** וועט זיין ווי די פסוק ענדיגט צו 'און דער
אייבישטער וועט אפהיטן פאר דיר די בונד און די חסד וואס ער האט געשווארן צו דיינע
עלטערן, **כְּמֵאֲמֹר חֲזו"ל** (שבת קיח:) **אֱלֹמְלִי שְׁמֵרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתִּי שְׁבָתוֹת כְּרָאוּי מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִין**
אזוי ווי חז"ל זאגן אויב די יודן וואלטן געהיט צוויי שבתות ווי אזוי מען ברויך וואלטן זיי
גלייך אויסגעלייזט געווארן.

יב. לתועלת פון דעם לערנער וועלן מיר דא נאכאמאל אראפברענגען די לשון הפסוק: וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם
וְשִׁמְרָה ד' אֱלֹקֶיךָ לָךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם.

יג. דער בת עין איז ווייטער ממשיך מיט נאך א שטיקל דרוש, אבער אזוי ווי עס איז נישט ממש א חלק פון די דרוש האבן מיר עס איבערגעלאזט פאר
א צווייטן מאל.

גליון זה נתנדב ע"י
הר"ר יעקב ארנשטיין שליט"א

זכות רבינו המחבר יגן בכדו להיוושע בכל מילי דמיטב, אמן כן יהי רצון

צוליב די נאכפראגע אויף די ביכל **דער הייליגער בית עין** טוען מיר מעלדן אז עס יעצט געווארן
נאכאמאל איבערגעדרוקט און עס איז דא צו באקומען אין וויליאמסבורג אין **ווינשטאקס ספרים**
געשעפט לעבן פאפא ביהמ"ד, און אין בארא פארק ביי **ג'ודאיקה קארנער**.

לזיכוי הרבים: די גליון איז דא צו באקומען וועכנטליך אין טאהשער בית המדרש אין בארא פארק.

נעמט א חלק אין הפצת הגליון און זייט מנדב לעילוי נשמת אייערע קרובים און נאנטע
פאר הערות און מנדב זיין נא לפנות Mechonusa@gmail.com